2015D25253

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben verschillende fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu inzake het ontwerpbesluit houdende regels met betrekking tot de vergoeding minimumtoegangspakket en de toegang tot dienstvoorzieningen en de levering van diensten op het gebied van spoor en houdende wijziging van enkele algemene maatregelen van bestuur ter implementatie van richtlijn 2012/34/EU van het Europees parlement en de Raad van 21 november 2012 tot instelling van één Europese spoorwegruimte (PbEU 2012, L 343/32) (Besluit implementatie richtlijn 2012/34/EU) (Kamerstuk 33 965, nr. 21).

De voorzitter van de commissie,
Tjeerd van Dekken

De adjunct-griffier van de commissie,
Tijdink

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inhoudsopgave **2**

Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het ontwerpbesluit. Zij hebben daarover nog enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het ontwerpbesluit. De voorgestelde wijzigingen sluiten aan bij de reeds door de Kamer geaccordeerde wetgeving met betrekking tot dit onderwerp (Kamerstuknummer 33965). Destijds heeft over deze thematiek uitgebreide beraadslaging in de Kamer plaatsgevonden. Aangezien de nu gemaakte keuzes in het ontwerpbesluit aansluiten bij de keuzes in de wetgeving waar de aan het woord zijnde leden goedkeuring aan hebben gegeven, kunnen zij zich ook vinden in het voorliggend Ontwerpbesluit. Zij hebben dan ook geen nadere vragen aan de Staatssecretaris over dit besluit.

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het ontwerpbesluit. Zij hebben hierover nog enkele vragen.

Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben samen met de leden van de CDA-fractie bij de behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van de Spoorwegwet en enige andere wetten in verband met de instelling van één Europese spoorwegruimte (Kamerstuknummer 33965) een amendement ingediend dat beoogt exploitanten van dienstvoorzieningen verplicht te stellen aan spoorwegondernemingen die daarom verzoeken onverwijld informatie ter beschikking te stellen over de voorwaarden voor toegang of voor verlening van diensten alsmede informatie over vergoedingen (Kamerstuk 33 965, nr. 19). Kan de Staatssecretaris aangeven in hoeverre het in dit amendement bepaalde wordt verwerkt in het ontwerpbesluit? Kan de Staatssecretaris aangeven of het klopt dat er in het ontwerpbesluit wat betreft artikel 68a alleen een grondslag voor een ministeriële regeling is opgenomen (artikel 20, lid 1, onder d)? Zo ja, kan de Staatssecretaris de concept-ministeriële regeling ter informatie aan de Kamer zenden, en op welke termijn?

De leden van de D66-fractie vragen of en hoe de bij het wetsvoorstel op Kamerstuknummer 33965 aangenomen amendementen doorwerken in voorliggend besluit, bijvoorbeeld waar het gaat om de ex ante toets.

Vergoeding minimumtoegangspakket

De leden van de VVD-fractie constateren dat op de gehele hoofdspoorweginfrastructuur één methode voor toerekening toegepast wordt voor de berekening van de vergoeding voor het minimumtoegangspakket. Kan de Staatssecretaris aangeven of deze regels ook voor de regionale delen van de spoorweginfrastructuur gelden? Zo nee, kan de Staatssecretaris aangeven hoe de berekening van de vergoeding voor het minimumtoegangspakket op deze delen dan wordt geregeld?

De leden van de VVD-fractie constateren dat het vereiste van kostenoriëntatie eveneens geldt wanneer de vergoeding voor het minimumtoegangspakket evenredig wordt verdeeld over een voldoende aantal treindiensten en tijden, teneinde ongewenste onevenredige schommelingen te vermijden. Kan de Staatssecretaris aangeven wat dit betekent in de praktijk? Kan de Staatssecretaris dit toelichten door middel van een voorbeeld?

De leden van de VVD-fractie constateren dat bij ministeriële regeling aanvullende eisen kunnen worden gesteld. Kan de Staatssecretaris aangeven wanneer er bij ministeriële regeling aanvullende eisen zullen worden gesteld aan de door de beheerder vast te stellen methode voor toerekening van kosten, en aan de goedkeuringsprocedure van de methode van toerekening door de Autoriteit Consument en Markt (ACM)? Kan de Staatssecretaris aangeven onder welke omstandigheden dit gaat spelen?

De leden van de D66-fractie vragen of de geldigheidsduur van de methode voor de toerekening eindeloos kan worden verlengd wanneer een nieuwe methode nog niet is goedgekeurd. Kan dit niet tot onwenselijke situaties leiden wanneer de beheerder er baat bij heeft dat de oude methode van toerekening wordt gehanteerd, zo vragen deze leden.

Dienstvoorzieningen en diensten

De leden van de VVD-fractie constateren dat vergoedingen die in rekening worden gebracht voor dienstvoorzieningen en de daarin verleende diensten niet meer mogen bedragen dan een kostengeoriënteerd tarief, vermeerderd met een redelijke winst. Wat verstaat de Staatssecretaris onder «redelijke winst»? Kan de Staatssecretaris aangeven wie dit bepaalt?

De leden van de D66-fractie lezen dat er is gekozen om toezicht te beperken tot situaties waar sprake is van één aanbieder. Op hoeveel locaties is er sprake van meerdere aanbieders en waarom zijn deze locaties uitgesloten, zo willen deze leden weten.

Administratieve lasten en bedrijfseffecten

De leden van de VVD-fractie constateren dat in richtlijn 2012/34/EU[1] voorwaarden worden gesteld aan exploitanten van essentiële dienstvoorzieningen en diensten, zoals de plicht om binnen een redelijke termijn te reageren op een verzoek tot levering van een dienst. Wat verstaat de Staatssecretaris onder «redelijke termijn»?

---

[1] Richtlijn 2012/34/EU van het Europees parlement en de Raad van 21 november 2012 tot instelling van één Europese spoorwegruimte (PbEU L 343/32)

Adviezen

De leden van de VVD-fractie constateren dat het advies van de ACM over het concept voor het ontwerpbesluit dateert van 15 augustus 2014. Op 2 juni 2015 heeft de Kamer amendementen aangenomen op het wetsvoorstel waarop het ontwerpbesluit gebaseerd is (Kamerstuknummer 33965). Kan de Staatssecretaris de ACM verzoeken haar visie te geven op het gewijzigde wetsvoorstel (artikel 68a, lid 2 (nieuw) en hoofdstuk 5, paragraaf 2) in verhouding tot het voorliggende ontwerpbesluit?

De leden van de D66-fractie constateren dat het ontwerpbesluit op een aantal punten is aangepast na consultatie van ACM en ProRail, maar niet op alle. Kan de Staatssecretaris aangeven op welke punten de opmerkingen van ACM en ProRail niet zijn verwerkt?

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 3 totale kosten

De leden van de VVD-fractie constateren dat de methode voor toerekening tot doel heeft om uit de totale kosten van de beheerder de kosten af te leiden die rechtstreeks voortvloeien uit de exploitatie van de treindienst en zijn toe te rekenen aan het minimumtoegangspakket. De totale begrote kosten van de beheerder vormen de basis voor de methode voor toerekening die op zijn beurt weer is gebaseerd op de begroting in het beheerplan van ProRail. Het beheerplan bevat echter slechts de begroting voor het komende jaar en biedt dus geen aanknopingspunt voor meerdere jaren. Kan de Staatssecretaris de veronderstelling van de leden van de VVD-fractie bevestigen dat de toerekening op basis van de begroting van één enkel jaar plaatsvindt?

De leden van de VVD-fractie constateren dat wanneer de ACM de door de beheerder vastgestelde methode voor toerekening goedkeurt, deze goedgekeurde methode voor toerekening wel een geldigheid van maximaal vijf dienstregelingsjaren kent. Als de toerekening op één jaar is gebaseerd en de goedkeuring door de ACM voor vijf jaar geldt, kan de Staatssecretaris aangeven hoe dan wordt gewaarborgd dat de goedkeurde toerekening representatief is? Kan de Staatssecretaris aangeven wat dit in de praktijk betekent?

De leden van de VVD-fractie constateren dat de beheerder een gemiddelde kan nemen van de totale kosten over meerdere jaren om fluctuaties te voorkomen. De bevoegdheid tot het nemen van een gemiddelde bestaat echter alleen indien dit gebruikt wordt om fluctuaties te voorkomen. Kan de Staatssecretaris aangeven of er een bandbreedte voor die fluctuaties is vastgesteld? Kan de Staatssecretaris aangeven hoe hoog of hoe laag deze mogen deze zijn, wil de beheerder dit instrument inzetten? Kan de Staatssecretaris aangeven welke mogelijkheden ze heeft om effecten te dempen van eventuele onvoorziene fluctuaties?

Artikel 14 transparante en niet-discriminerende toegang

De leden van de D66-fractie vragen waarom ervoor is gekozen om spoorwegondernemingen zelf te laten bepalen of er sprake is van een machtspositie. Is dat niet kwetsbaar? Op welke feiten baseert de Staatssecretaris haar oordeel dat deze ondernemingen goed in staat zouden zijn om hun eigen positie op de desbetreffende markt en de desbetreffende dienstvoorziening te beoordelen en of zij hiermee aan de verplichtingen van artikel 14 moeten voldoen?

De leden van de D66-fractie lezen voorts in artikel 14 dat ter waarborging van een volledig transparante en niet-discriminerende toegang, een exploitant van een dienstvoorziening die onder zeggenschap staat van een instantie of onderneming met een machtspositie op de spoorvervoersmarkt waarvoor de dienstvoorziening wordt gebruikt, zodanig georganiseerd moet zijn dat de exploitant ten aanzien van organisatie en besluitvorming onafhankelijk is van deze instantie of onderneming. Hieraan kan worden voldaan door het oprichten van verschillende afdelingen. Is hiermee onafhankelijkheid voldoende geborgd, vragen voorgenoemde leden, of worden er nog nadere eisen gesteld?

Overig

De leden van de VVD-fractie constateren dat voor het plaatsen van kaartautomaten door andere vervoerders de ACM nu niet ex ante hoeft te toetsen. Kan de Staatssecretaris aangeven of het niet beter is om ook ex ante te toetsen als er één eigenaar is van het station of de plek waar kaartautomaten kunnen staan, zoals artikelen 67b en 67c beogen? Is de Staatssecretaris bereid het ontwerpbesluit op dit punt aan te passen? Zo nee, waarom niet?

De leden van de VVD-fractie vragen of de Staatssecretaris kan aangeven wat het effect van het voorgestelde besluit zal zijn op de tarieven. Kan de Staatssecretaris aangeven hoe het besluit de concurrentiepositie van de Nederlandse havens beïnvloedt en tot welke tarieven het besluit zal leiden in de komende jaren?

De leden van de VVD-fractie vragen of de Staatssecretaris op de hoogte is van een rechtszaak aangespannen door regionale spoorvervoerders over gebruiksvergoedingen. Zo ja, welk effect kan deze rechtszaak hebben?

De leden van de VVD-fractie vragen hoe uitvoering gegeven wordt aan de motie-De Boer inzake de impact van de boetesystematiek voor niet ingenomen ruimte op het spoor (Kamerstuk 33 965, nr. 17), die naar aanleiding van de behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van de Spoorwegwet ter implementatie van richtlijn 2012/34/EU is aangenomen. Is de Staatssecretaris bereid om af te zien van de boetesystematiek? Zo nee, waarom niet?

De leden van de VVD-fractie vragen wanneer de Kamer het rapport over de benchmarking van de spoortarieven in Europa tegemoet kan zien. Vooruitlopend hierop vragen deze leden of de Staatssecretaris bereid is om naar aanleiding van de uitvoering van de motie bij de Eurocommissaris de verscheidenheid in tarifering van het spoor in de verschillende Europese landen aan te kaarten, gegeven het feit dat volgens Europese regelgeving de exploitatiekosten bij de vervoerders in rekening moeten worden gebracht. Zo nee, waarom niet? Kan de Staatssecretaris aangeven of dit laatste er niet toe zou moeten leiden dat de Europese spoortarieven elkaar dichter zouden moeten naderen? Zo nee, waarom niet? Kan de Staatssecretaris aangeven of er sprake is van staatssteun in de ons omliggende landen als het gaat om de lagere tarieven die bijvoorbeeld in België worden gehanteerd voor spoorvervoer?